

Lange reiser

"Det finnes ingen passasjerer på romskipet Jorda. Vi hører alle til mennesket"

- Marshall McLuhan, sosiolog

Her kan du få mer informasjon om bærekraftig turisme:

The international Ecotourism Society:

www.ecotourism.org;

Conservation International:

www.ecotours.org;

www.greentravel.org;

Partners in Responsible Tourism:

www.pirt.org;

Green Globe 21:

www.greenglobe21.com;

GRIP, Stiftelsen for bærekraftig

produksjon og forbruk:

www.grip.no/Reiseliv/default.htm

Turistforeningen:

www.turistforeningen.no;

Grønn hverdag:

www.gronnhverdag.no

(Se miljøtips/reiser).

Turisme står for mer enn 10% av økonomisk aktivitet i verden i dag, og sysselsetter mer enn 200 millioner mennesker. For mer informasjon, se nettsidene til FNs miljøprogram: <http://www.unep.org/pc/tourism/sust-tourism>, World Tourism Organisation: www.world-tourism.org eller World Travel and Tourism Organisation: <http://www.wttc.org>.

Mobilitet handler om mer enn bare å komme seg fra A til B. Det betyr også å reise bort for å studere, arbeide eller rett og slett for å feriere eller å oppleve noe nytt. Men er noen valg mer bærekraftige enn andre? Her er noe å tenke på:

Turisme er en av verdens største næringer og har stor innvirkning på jordas tilstand. Ifølge Verdens reiselivsorganisasjon vil tallet på internasjonale flypassasjerer nærme seg én milliard i 2010, mot 500 millioner i 1993.

Masseturismen forårsaker store miljøbelastninger. Forskere antar at innen 2015 vil lufttrafikken være skyld i halvparten av den årlige nedbrytningen av ozonlaget. Ikke alle flyreisende er turister, men de bidrar vesentlig til problemet.

Ødeleggelse av jord og vann og luftforurensing er spesielt problematisk i kystområder, som ofte er overutnyttet. Enda mer synlige er sporene uansvarlige turister etterlater seg ved å gjøre vakre steder på jorda om til søppelfyllinger!

"Norrønafolk det vil fare": Nordmenn hører til dem i verden som reiser aller mest med fly. Litt av dette henger sammen med store avstander innen landet, men i løpet av et år tilbakelegger vi over tre ganger så mange mil med fly til og fra utlandet, som vi gjør innenlands. I 2004 dro 900.000 fra Norge til utlandet på chartertur, mens ca 2,5 millioner reiste med rutefly. Det siste omfatter både ferie- og tjenestereiser.

GRIP har tips om hvordan man kan bli en "god turist": <http://www.grip.no/Reiseliv/GodTurist/intro.html>.

Sykkelferie er et miljøvennlig alternativ. På www.bike-norway.com finner du mange forslag.

Speiderbevegelsen i Norge har laget en liten samling med råd om hvordan en kan gjøre turer i naturen mest mulig miljøvennlige. Tipsene gjelder alt fra transport til turområdet til mat, båltenning og hva man gjør med avfallet. Se <http://sykkylven.scout.no/tips/miljoseminar/kap2.2.htm>.

Internasjonal Dugnad er det norske leddet i et nettverk av vel 100 organisasjoner over hele verden, som tilbyr annerledes ferier i form av leirer der deltakerne jobber i 2-3 uker. Man kan for eksempel delta i bygningsvedlikehold, økologisk jordbruk eller sosialt arbeid. Målet er å fremme fred og gjensidig forståelse mellom mennesker. En må være 16 år for å delta på leirene som arrangeres i Norge, og minst 18 for å delta på leir i utlandet. Se <http://www.internasjonaldugnad.org>.

Finnes det alternativ? Ja! Det finnes et økende antall bærekraftige feriemuligheter (naturvern- og restaureringsprosjekter, frivillige hjelpeprosjekter, undervisning i utlandet osv). Sjekk på Internett, og du vil finne hundrevis av ideer og muligheter. Men vær forsiktig, noen nettsider reklamerer for pakketurer som ikke er så bærekraftige som de gir inntrykk av!

Ønsker du det mer avslappende alternativet? Ikke noe problem. Bærekraft kan også være integrert i en helt vanlig ferieløsning. Hotell, pensjonater og campingplasser som drives av folk med lokal forankring, bidrar oftere til å styrke den lokale økonomien, miljøet og kulturen enn enkelte internasjonale hotellkjeder gjør.

Det er et oppløftende tegn at bærekraftig eller etisk turisme øker i popularitet.

Her er noen forslag til valg av ferie og reisemål: Listen kan virke lang, men når vi reiser, trenger vi å skjerpe vår innsats og oppmerksomhet. Du reiser ikke bare til et sted der kulturen er annerledes og kanskje ukjent for deg - du besøker også andres hjemsteder. Alle setter pris på en hensynsfull gjest som oppfører seg bra.

J Skritt på veien

Det er flere ting vi kan gjøre for ikke å være til skade som turister. For eksempel:

- F Velg reiseopplegg som er til størst mulig fordel for vertsbefolkningen. Å krangle seg til de lavest mulige prisene på billetter og suvenirer kan bety å utbytte noen.
- F Spar på dyrebare naturressurser. Ikke sløs med vann og energi. Unngå å bruke syntetiske vaskemidler og liknende i bekker eller vannkilder.
- F Fjern avfall. Brenn eller grav ned papir og sorter avfall som ikke er biologisk nedbrytbart.
- F Blomster og planter bør få lov til å stå og blomstre i sitt naturlige miljø. Å ta med seg avleggere, frø og røtter er ulovlig i mange deler av verden.
- F Støtt lokale håndverkere. Kjøp om mulig lokalproduserte suvenirer.
- F Vis respekt for rettigheter til jord. Når du er på områdene til urbefolkninger, bør du vise samme respekt som du gjør for privat eiendom.
- F Prøv å lære om landet du besøker. Dette vil hjelpe deg til å respektere den lokale kulturen og åpne dører for deg. I mange land er løse og ledige klær å foretrekke framfor utfordrende plagg. På samme måte er det å kysse offentlig ofte kulturelt uakseptabelt.

Den amerikanske Sierra Club anbefaler: "Take only photographs; leave only footprints!"

UNEPs Turoperatørinitiativ (TOI)

Det å fremme mer bærekraftig transportmåter er et sentralt ledd i tyske Studiosus' innsats for en bærekraftig utvikling. De tilbyr blant annet reiser med tog eller buss framfor fly eller bil.

Er det mulig å nyte reiseopplevelsen og samtidig være bærekraftig? Premier Tours i Sør-Afrika mener det. Byrået arrangerer turer til steder og med overnattingsformer som bidrar til å verne om feriedestinasjonene.

Se www.toinitiative.org/good_practices.

Kilder: Tourism Concern (Storbritannia); Survival Internationals regelverk; The Himalayan Tourist Code (Nepal); Ecumenical Coalition of Third World Tourism (Bangkok); Tourism with insight (Tyskland); Sierra Club, www.sierraclub.org.

"Koraller eller ikke? Det er opp til meg". Korallrev er en hovedattraksjon i mange kystområder. UNEP gir informasjon om hvordan du kan beundre dem og samtidig vise respekt for miljøet. Se www.uneptie.org/tourism.

www.miljolare.no † Elevenes reisevaner – CO₂ utslipp

Som en del av kartleggingen av "Din bit av jorden" er det laget en undersøkelse av CO₂-utslipp fra elevenes reisevaner. Her kan elevene sjekke hvor mye de forskjellige valgene de gjør i dagliglivet betyr for mengden av klimagasser som slippes ut.

Se www.miljolare.no/forbruk.